

Føroyingar kunnu útbúgva seg víðari í Bretlandi

Møguleiki er hjá føroyingum at fáa legat frá The British Council til at útbúgva seg víðari í Bretlandi. Hetta er liður í royndunum at kunna eitt nú føroyingar um mentan og útbúgving í Bretlandi.

JAN MULLER

Møguleiki er hjá føroyingum at fáa stuðul til skeið, eftirútbúgvingar ol. í Bretlandi. Tað er bretska stovnurin „The British Council“, sum bjóðar umbodum ur øðrum londum at fara til Bretlands og har økja um sína vitan innan fleiri samfelagsgreinar so sum mentan, undirvísing, granskning og vísindi.

Fyri at eggja føroyingum at bruka hetta frálíka høvið vitjaði stjórin í The British Council í Danmark, Dr. Michael Sørensen - Jones í Føroyum nú um dagarnar. Hetta er fyrstu ferð hann leggur leiðina henda vegin og ætlar ikki, at hetta skal vera seinasta ferðin heldur. Bretska Ráðið í Danmark fevnir eisini um Føroyar og Grønland men víðgongur Michael Sørensen-Jones, at ov lítið hevur verið hugt eftir teimum báðum norðaru partunum av danska kongarikinum. Tað er hetta hann

feign nú vil bota um. The British Council var stovnað stutt eftir kríggið, sum ein partur av bretska uttanríkisráðgjórum. Í dag hevur stovnurin skrivstovur í fleiri enn 100 londum, har roynt verður at økja um kunnleikan til bretska mál og mentan eitt nú gjøgnum útbúgving- og skeiðmøguleikar.

Stovnurin, sum hevur umleið somu stuðu sum BBC, fær sína jättan frá uttanríkisráðgjórum umframt at hann eisini fær pengar frá aljóða grunnum og stovnum, sum taka sær av menning, útbúgving og arbeiði.

Vit royndu fyrst og fremst á einum hægrí stóði at skapa áhuga fyri bretska mentan, og tí geva vit legat til fólk, sum longu hava eina universitetsútbúgving ella líkandi.

Í hesum sambandi hava føroyingar longu verið í Bretlandi við legati frá The British Council. Í ár hava

Richard Swartson og Bjarni Mortensen havt hesi legatini. Ætlanin er at 2 føroyingar skulu fáa henda móguleikan aftur í 1999. Umsóknarbløðini skulu vera inni áðrenn 18. desember.

Talan er um eitt ára legat, sum hevur eitt virði uppá 100.000 kr. Tey, ið fáa hesi legat, eru oftani fólk, sum júst eru liðug við eina útbúgving á lærðum háskúla.

Umframt at geva føroyingum móguleika at fara til Bretlands, so ber eisini til at senda fólk úr Bretlandi til Føroya at standa fyri skeiðum ol. eitt nú til at leggja lærarum, sum undirvísa í enskum, lag á. Her kann m.a. hugsast, at serfrøðingur í enskum kemur til Føroya at greiða enskúlærarum her frá teimum nýggjastu metodunum, sum verða brúktar. Eisini kann slíkur serfrøðingur lodda dýpið og vita, hvar føroyingur hava brúk fyri stuðuli ol. Sum heild verður stórus

dentur lagdur á frá bretska skúla at vaxa um áhugað fyrri tí enska málinum.

Men eisini innan tónleik og list finnast móguleikar fyrri at fáa stuðul. M.a. hevur Ráðið verið við til at fígga útreiðslur hjá bretska tónleikarum og listafólki, sum hava verið í Føroyum.

Undir vitjanini í Føroyum hitti stjórin í The British Council umbod fyr mentanarlívið. Hann vitjaði Norðurlandahúsið, Listaskálan, Fornminnissavnið, Fróðskaparsetrið og Kristian Black. -Vit eru eisini til fyrri at geva upplýsingar um mentanartíttak og útbúgvingarmøguleikar í Bretlandi sum heild leggur Michael Sørensen-Jones aftrat.

Arbeitt verður eisini á øðrum økjum, og í næstum er Ráðið við til at fígga eitt seminar, har granskarar úr Bretlandi og Danmark víðgera dálking í Norðsjónum. -Eg siggi feign, at onkur føroyskur granskarari kann

Dr. Michael Sørensen-Jones, stjóri í The British Council

vera við, og roynd í løtuni at finna onkran. Á hesum seminari verður eisini tosað um, hvørjar verkætlanir eru í gongd og í umbúnað, og hvussu vit kunnu vera við til at stuðla teimum.

Nú tosað verður um eina komandi føroyska oljuvinnu, og spurningurin um tað menniskjansliga- og mentanarliga umhvørvið - The Human Environment -

eisini verða víðgjørd í hesum sambandi heldur Dr. Michael Sørensen-Jones, at tað eisini átti at verið mógulegt at tíkja slíkar spurningar upp í einum samstarvi. Her hugsar hann um tær royndir, sum tey í Bretlandi hava gjørt sær á hesum øki, eitt nú hvussu ein oljuvinnu ávirkar lokalsamfélagið.

Gera virki klár til oljuvinnu

JAN MULLER

Í eina tíð hava fólk frá norska oljufelagnum Saga Petroleum vitjað føroyskar fyrirkur, sum vilja vera við í eini komandi oljuvinnu. Tarjei Kristian Hemstad og Svein V. Børresen hava saman við Geir Atle Rishoyd og Paula Einarsson frá Saga Føroyar vitjað fleiri fyrirkur úti um landið. Endamálið við hesum vitjanum er at kanna fyrirkurnar og harvið finna fram til, um tær lúka krøvini, sum oljuvinnan í dag setir til veitarar av bæði vörum og tenastum til vinnuna.

Tá Saga í fjør í lýsingum heitti á fyrirkur í Føroyum at siga frá, um tær ynsku vitjan av serfrøðingum frá Saga, var áhugin ovurstorur. Meira enn 50 fyrirkur vildu hava umsóknir og síðani hevur verið gongd í málinum. Vitjað hevur verið á umleið 25 fyrirkurum og hildið verður fram við hesum vitjanum. Tað visir seg at vera stórus áhugi millum fyrirkur ikki bert at verða

skrættar men eisini at fáa vitjan av serfrøðingunum hjá Saga, sum so kunnu siga, hvussu fórar tær eru fyrri at vera veitarar til eina komandi oljuvinnu. Í dag standa umleið 80 fyrirkur á listanum hjá Saga.

Tarjei Hemstad hevur júst verið í Føroyum, har hann vitjaði fleiri fyrirkur. -Sum oljufelag, ið ynskir at vera við í leitning við Føroyar, hava vit brúk fyrri at vita, hvat føroyskar fyrirkur kunnu lata av vörum og tenastum, og tí er týðningarmikið at kanna, hvørjum stóði hesar fyrirkur eru á sigri Tarjei Hemstad, sum feign vil gera sítt til at greiða fyrirkunum frá oljuvinnuni, hvussu hon er sett saman og hvørji krøv hon setir, soleiðis at virkini í góðari tíð hava móguleika at laga seg til hesi krøvini - nú oljuvinnan er eitt sindur óvívísi enn vinnur á landi.

Í síðsta enda kemur arbeiðið hjá Saga bæði at gagna føroyskum vinnulívi og oljufelagnum, sum fara

Umbod fyrri Saga vitja hjá Poul Hansen, heilsølu, sum longu er veitari til oljuvinnu. Heilsølan letur vörur til eitt nú seismikkog suppleyskip. Mynd Jens K. Vang

at arbeiða her sum heild. Endamálið er rætt og slætt at lyfta stóðið hjá virkjunum upp, soleiðis at virkini kunnu vera við í kappingini um at lata vörur og tenastur.

Saga Petroleum hevur tann politikk í mest móguligan mun at brúka lokalar fyrirkur og idnað, har arbeiði verður úti í heimi. Og fyrri at gera lokalar fyrirkur kappingarfórar vil Saga eisini legði geva eina hjálpanði hond.

Tarjei Hemstad sigur um stóðuna í Føroyum, at tað finnast fleiri fyrirkur, ið eiga góðar móguleikar at vera við í eini oljuvinnu. Spurningurin er í nógvum lorum, hvussu fyrirkurnar megna at liva upp til krøvini um trygd, heilsu og umhvørvi. Oljuvinnan setir

sum vera man sera hørd krøv til ikki minst trygdina.

-Tað er ein sera stórus áhugi fyrri at vera við, og tað er gott. Men ein veikleiki er í mongum lorum manglandi kunnleiki, og hetta er nakað vit kunnu bóta um við at tosa við umbod fyrri fyrirkurnar.

Týðningarmestu ráðini hann kann geva føroyskum fyrirkurum er at vera varnar. -Okkara royndir í Noregi eru tær, at tað eru sera fáar fyrirkur, sum hava klárað at byrja uppá nakað heilt nýtt og bara arbeiða við oljuvinnu. Tað besta er at halda fram við tí framleiðslu og tenastu, sum ein hevur og so hava oljuvinnuna sum eitt nýtt hein at standa á sigur Tarjei Hemstad.

Hann visir eisini á móguleikan hjá føroyskum fyrirkurum at arbeiða saman við bæði norskum, danskum og bretska fyrirkurum. Saga hevur eingi handilslig áhugamál í so máta, men kann verða við til formidla samband. Eisini heldur hann tað vera umráðandi hjá føroyskum virkjum at arbeiða saman, tí tá kunnu tey standa seg sterkari bæði fíggarliga og falkiga. Tað er nevniliga týðningarmikið, at føroyskar fyrirkur, sum vilja vera veitarar til oljuvinnuna, eru so mikið væl fyrri fíggarliga og falkiga, at tær kunnu koma við góðum tilboðum.

Saga-serfrøðingunum heldur annars, at cathering, verkstaðarbeiði ol. eru avgjøtt øki, har føroyingar

kunnu bjóða seg fram og sum longu hava góðar royndir sum veitarar til fiskivinnuna. -Tá hava verið veitarar til fiskivinnuna leingi, og tað er náttúrligt, at tit eisini vera tað tí eina oljuvinnu, men tí mugu gera tykkum greitt, at oljuvinnan setir ónnur og óðr-vísi krøv. Føroyska samfélagið er lítið, og tí mugu tit velja, hvat tit vilja leggja tykkum eftir.

Hann visir á, at tað er kanska nettup í leitfasuni, at føroysk virki eiga at vera við. Hóast tað er avmarkað, hvat verður av arbeiði, so verður tað kortini nógv at gera út frá tí sannroynd, at føroyska samfélagið er so lítið.

Eitt eru virki í Føroyum. Annað er sovordid sum umbod. Her heldur Tarjei Hemstad tað vera týðningarmikið, at føroyingar sjálvir eru umbod fyrri vörur og tenastur, sum koma út-annafrá, og sum oljufelgini hava brúk fyrri.